

MNOŽIČNI MEDIJ,

MNOŽICA MEDIJEV

Po besedilih, ki sledijo, bi lahko sklepali, da je medij neka ambivalentna tvorba: na eni strani zavezan tehniki, na drugi politiki. Tehnična stran naj bi razvijala aparat (produkcijsko formo), politična pa je sama konstitucija občestva/občinstva. V območju tehnike nastajajo zmerom novi in se transformirajo stari aparati, v območju politike pa ideološki konstrukti, ki zavzemajo določen položaj v razrednem boju. To, priznati je treba, nekoliko preprosto razčlenbo postavlja na glavo naslednje opozorilo: ker aparat na področju „občevanja“ dejansko pomeni retorični aparat, je njegova „substancia“ lahko le ideologija; in politika seveda ni nič drugega kot v zadnji instanci tehnični problem zajetja množice, tj. konstrukcije predstave.

Zato bo treba stvar zastaviti nekoliko drugače: aparat nastopa kot sam razlog (lahko bi rekli tudi pretveza) konstitucije občinstva, nastopa kot fascinum, ki zagrabi subjekt in ga tudi drži, pripetega v nepopustljivo zahtevo po občevanju. Medij je torej predstavnik (zastopnik) najbolj totalitarnega projekta v zgodovini: projekta občevanja.

Razvoj „množice medijev“ gre najprej pripisati nemožnosti tega projekta, a na drugi strani tudi določeni osvoboditvi: če je namreč občevanje nekaj, kar je strogo v redu predstave, so tudi njegove meje le meje predstave. Ta perspektiva pa zvrne metafizični pojem „informacije“ v materialistični koncept pripovedi (z ilokutornim in perlokutornim delovanjem), katere učinek je predstava.

Sama uvedba medijev, ki niso imenovani v „glavi“ na Ekranovi naslovnici, najbrž ne bo nikogar posebno presenetila; presenetil bo kvečjemu izbor. Naj pove-
mo, da s tem šele začnemo, da šele artikuliramo „preobrazbo“ množičnih medijev in da bomo to podjetje tudi nadaljevali. Ker pa s tem, ko ožimo pojmovanje „medija“, vstopa v to območje vse več predmetov, najbrž zlepa ne bomo končali.

Bogdan Lešnik